

עדכונים בנושא מאגרי מידע וחוק הגנת הפרטיות

6 בנובמבר, 2012

אנו שמחים לענין אתכם בחידושים בתחום מאגרי מידע והגנת הפרטיות. האחד, הנחיה אשר פורסמה על-ידי רשם מאגרי המידע והמתייחסת לשימוש במצלמות אבטחה במרחבים הציבוריים, בשעה שעולה בהתמדה שכיחות הצבת מצלמות כאלה, בעיקר בידי רשויות מקומיות. השני, פסק דין של בית המשפט המחוזי בתל אביב, אשר עסק באיסור על חברת ביטוח לאגור מידע שהגיע אליה בענין ביצוע צווי עיקול על רכושם של אנשים, ולעשות בו שימוש לצרכים עצמיים (ללא קבלת הסכמתו המוקדמת והמודעת של החייב).

למידע נוסף ניתן לפנות
לעו"ד גילי שפר
gili@bf-law.co.il

1. הנחית רשם מאגרי מידע - שימוש במצלמות אבטחה ומעקב ובמאגרי התמונות הנקלטות בהן

ביום 21.10.12 פורסמה הנחית רשם מאגרי מידע, שמטרתה להבהיר את עמדת הרשם ביחס לתחולת חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 על שימוש במצלמות מעקב במרחב הציבורי, אשר הצילומים הנקלטים בהן נאגרים במאגרי מידע ממוחשבים

להלן תמצית עיקרי ההנחיה:

קבלת ההחלטה על הצבת מצלמת מעקב: על ההחלטה על שימוש במצלמות מעקב, להתקבל באופן מושכל ומודע, לאחר בחינת הצרכים והחלופות לשימוש במצלמה. בהתאם לזאת, יש לערוך בדיקה מקיפה על השלכות השימוש במצלמה על זכויות הציבור והזכות לפרטיות; יש לוודא כי המטרה אותה מנסים להשיג באמצעות הצבת המצלמה מוגדרת ומפורשת; אין להשתמש בצילומים עבור מטרת אחרות מלבד המטרה שנקבעה; יש לבחון האם יש בסיס עובדתי לקיומה של בעיה שפתרונה מצריך הצבת מצלמות מעקב; יש לבחון האם תכלית הצבת המצלמה הינה תכלית ראויה; יש לבחון האם הצבת מצלמה לצורך תכלית זו היא בגדר סמכויותיהם של הרשות או הגוף שמתעדים להציב את המצלמה.

כן יש לבחון, האם מצלמות המעקב הן בכלל האמצעי המתאים והיעיל להשגת המטרה הרצויה; האם ניתן להשיג את המטרה הרצויה באמצעי שהוא פחות פוגעני בפרטיות; התקנת מצלמות מעקב תהיה מידתית רק אם התועלת שתצמח ממנה גוברת על פגיעה בפרטיות שתיגרם בעטיה.

כאשר רשות שלטונית מקיימת הליך קבלת החלטה בענין הצבת מצלמה במקום ציבורי, הדבר יצדיק בדרך-כלל קיום של שימוע פומבי, באופן שיאפשר לציבור אשר עומד לעבור ניטור להשמיע את עמדתו. ההנחיה מפרטת את הדרך הראויה לערוך את השימוע.

טלפון: 04-8371505
פקס: 04-8370231
שד' מוריה 50 חיפה
מיקוד 34572
www.bf-law.co.il

מזכר זה כולל מידע כללי בלבד ואינו מהווה יעוץ משפטי או תחליף ליעוץ משפטי. מזכר זה מוגש כשירות ללקוחותינו. יש לשקול את נסיבותיו הפרטניות והקונקרטיים של כל מקרה לגופו ולשם כך יש להיוועץ עמנו.

עדכונים בנושא מאגרי מידע וחוק הגנת הפרטיות

תכנון לפרטיות בעת הפעלת מצלמות מעקב: מיקום, כיסוי ופונקציונליות: במהלך התקנת מערכת הצילום, יש לפעול בהתאם לעקרון המידתיות ביחס לפגיעה בזכות לפרטיות. לשם כך יש לשקול ולבחון את הפרמטרים הבאים: מיקום התקנת המצלמה וזווית הצילום, אשר יכסו ככל הניתן רק את האיזורים הרלוונטיים. במידה והדבר לא אפשרי, יש לשקול להשתמש בטכניקות הסוואה של האיזורים העודפים; יש להתקין את מספר המצלמות המינימאלי הנדרש; יש לצמצם את פעילות הפעלת המצלמות לזמנים בהם המידע רלוונטי לתכלית המתבקשת; שימוש בפונקציות מיוחדות, כגון טכנולוגיות זיהוי פנים, יכולת מעקב על בסיס קול או תנועה וכיו"ב, מחייב תשומת לב מיוחדת ויישום קפדני של עקרון המידתיות.

יידוע הציבור על הצבת מצלמת מעקב: סעיף 1 לחוק הפרטיות קובע איסור לפגוע בפרטיותו של אדם ללא הסכמתו, ודרישת השקיפות המוטלת בסעיף 11 לחוק מחייבים ליידע את הציבור על הצבת מצלמת מעקב, למשל, על-ידי הצבת שלטים בסמוך למקום בו המצלמה מותקנת.

שמירת הצילומים ומחיקתם: אין לשמור את הצילומים לאחר שהם אינם נחוצים עוד לצורך השגת המטרה שלשמה הוצבה המצלמה לכתחילה. כמו כן, יש לשקול את האפשרות להסתפק בצילום "חי" בלבד, אם המטרה לשמה הותקנו את המצלמה אינה מחייבת הקלטה. ככל שיש צורך בהקלטת הצילומים, יש לקבוע באופן מידתי את פרק הזמן שבו ישמרו ההקלטות.

זכות העיון של המצולם: הגם שעל-פי החוק יש לכל אדם זכות לעיין במידע אודותיו המצוי במאגר מידע, במאגר הקלטות (בו לא בוצע עיבוד של המידע המאפשר אחזור לפי זהות המצולמים), בדרך כלל לא יהיה צורך להעניק זכות עיון בשל הקשיים הפרקטיים והמשפטיים שבמתן זכות עיון כזו. בנוסף, מכיוון שהמאגר לא יהיה מקוטלג לפי שם המצולם, ניתן לדרוש ממבקש העיון ליתן תאריך ושעות ספציפיות של ההקלטות בהן הוא מעוניין לעיין. במידה ומופיעים באותן הקלטות אנשים נוספים, הרי שמתן עיון למבקש בהקלטות כאלה יכול לפגוע בזכותם לפרטיות של האנשים האחרים. לפיכך, יש לבדוק אפשרות למחוק או לטשטש זהות של אנשים אחרים המופיעים בהקלטות.

אבטחת מידע: יש לקיים הגנה פיזית על המערכת, וכן לתת את הדעת במידה והמערכת מקושרת למערכת האינטרנט המאפשרת לנתונים גישה מרחוק. כמו כן, יש לקבוע נהלים ברורים להקלטת המידע, עיבודו והפצתו, ואבטחת המידע בכללותו. בנוסף, יש לקבוע רשימת מורשי גישה ולהקפיד על בחירת העובדים שיהיו בעלי גישה. בהקשר זה יש

עדכונים בנושא מאגרי מידע וחוק הגנת הפרטיות

לציין כי יש להקפיד על משנה זהירות במידה ומפעיל המערכת נעזר בשימוש של קבלני משנה.

הגבלת השימוש במידע – ההנחיה קובעת כי אין לעשות שימוש בצילומים, ובכלל זה העברה, מסירה או גילוי לגורמים שאינם קשורים לארגון מציב המצלמות או למטרה המקורית של השימוש בצילומים.

את ההנחיה המלאה, ניתן להוריד [מאתר משרד המשפטים](#).

2. **מידע אודות צווי עיקול של אדם פלוני הינו בגדר מידע פרטי מוגן בחוק הפרטיות –**
(עת"מ 24867-02-11 אי.די.איי נ' רשם מאגרי המידע (5.8.2012))

העותרת, חברת אי.די.איי, הינה חברה לביטוח ועוסקת בין היתר בביטוחי רכב. מתוקף תפקידה, מנהלת העותרת מאגר מידע רשום מכוח חוק הגנת הפרטיות, תשמ"א – 1981 (להלן: חוק הגנת הפרטיות), הכולל מידע אודות מבוטחיה, אותו היא מפעילה לצרכיה. בד בבד מחזיקה החברה בנכסי חייבים בהוצאה לפועל, ולפיכך נשלחים אליה מעת לעת צווי עיקול על נכסים של חייבים המוחזקים בידיה.

בלב העתירה, עמדה תלונה שהוגשה כנגד חברת אי.די.איי לרשם מאגרי המידע על-ידי פלוני, בגין סירובה של העותרת לבטח את רכבו בטענה כי במרשם החברה נרשם שבעבר הוטלו על נכסיו צווי עיקול.

מברור שביצע רשם מאגרי המידע בעקבות התלונה, עלה כי מידע אודות צווי העיקול שהוטלו על נכסיו של פלוני הוחזק ונשמר אצל חברת הביטוח לאחר שנשלחו אליה צווי עיקול בהיותה צד ג' שהחזיק בנכס, כאמור לעיל. לפיכך, החליט הרשם כי העותרת הפרה את סעיפים 2(9) ו-8(ב) לחוק הגנת הפרטיות, שעניינם שימוש במידע אודות ענייניו הפרטיים של אדם שלא למטרה שלשמה נמסר ושימוש במידע שבמאגר מידע החייב ברישום, שלא למטרה שלשמה הוקם המאגר. בעקבות ההפרה, נקנסה העותרת ונדרשה לדווח לרשם כיצד תפעל למניעת פגיעה בפרטיות והפרת החוק בעתיד.

לאחר מקרה זה, פרסם הרשם את ההנחיה 1/2011 "איסור שימוש במידע בדבר הטלת עיקול אצל צד שלישי". ההנחיה אוסרת על צדדים שלישיים לעשות שימוש לצרכים עצמיים במידע אודות צווי עיקול הנרשמים אצלם, שכן מידע זה נמסר לצד השלישי רק למטרת קיום הצו.

עדכונים בנושא מאגרי מידע וחוק הגנת הפרטיות

חברת איי.די.איי עתרה נגד החלטת הרשם, לפיה על החברה לדווח כיצד תפעל למניעת פגיעה בפרטיות והפרת החוק בעתיד. עוד במסגרת העתירה טענה החברה לבטלות ההנחיה משום שלדידה, הרשם נעדר סמכות לקבוע כללי התנהגות ואתיקה לבעלים, מחזיקים או מנהלים של מאגרי מידע.

בית המשפט המחוזי דוחה את העתירה, תוך מספר קביעות עקרוניות:

ראשית, בענין סמכויותיו של הרשם, הובהר כי נוכח תכלית החוק, להגן על ענייני הפרטיים של אדם, יש לפרש את סמכות הפיקוח הכללית שהוקנתה לרשם באופן רחב, כך שתכלול גם את סמכותו לקבוע כי פלוני הפר את הוראות החוק, לאכוף את הוראות החוק, בין היתר, באמצעות הפניית דרישה לחדול מן ההפרה, ולהטיל קנסות (זאת לצד סמכותו המפורשת להתליית תוקפו של רישום מאגר או ביטול רישומו), וכן להוציא הנחיות כלליות.

שנית, באשר לשאלה אשר עמדה במוקד העתירה – נקבע כי העותרת אינה רשאית לאגור במאגר המידע הרשום שלה מידע הנוגע לצווי העיקול המגיעים אליה ממערכת ההוצאה לפועל, וממילא אינה רשאית לעשות במידע כזה שימוש בעת קבלת החלטה האם לבטח מועמד לביטוח.

מידע אודות צווי עיקול הינו בגדר "מידע פרטי" המוגן על-ידי חוק הגנת הפרטיות, בהיותו מאפשר הסקת מסקנות לגבי מצבו הפיננסי של פלוני. בנסיבות העניין, המידע הכלול בצו העיקול נמסר לחברת הביטוח על-מנת לייעל את הליך ההוצאה לפועל במקרה הצורך, ולא במטרה שהיא תבצע החלטות עסקיות בדבר סינון מועמדים לביטוח. אשר על כן, נקבע כי החברה עשתה במידע שימוש אסור, "שלא למטרה שלשמה נמסר", בניגוד להוראות חוק הגנת הפרטיות.

משרדנו עוסק רבות בסוגיות מורכבות מתחום מאגרי מידע והגנת פרטיות. נשמח לעמוד לרשותכם בכל הבהרה שתידרש.

בכבוד רב,

גילי שפר, עו"ד